

Zeer Geheim

Ex.nr.

RAAD VOOR EUROPESE ZAKEN

Nr. 6864

Notulen van de vergadering gehouden
op vrijdag 7 februari 1975 in het Catshuis,
's morgens van 8.30 uur tot 10 uur

Aanwezig: minister-president Den Uyl en de ministers
Duisenberg, Lubbers, Pronk, Van der Stee,
Van der Stoel en Westerterp en staatssecre-
taris Brinkhorst

Voorts zijn aanwezig de heren De Geer (VM),
De Grooth (EZ), Oort (Fi) en Van Swinderen
(BuZ)

Secretaris : mr. J. P. M. H. Merckelbach
Adjunct-secretaris: drs. A. J. van Galen Last

1. Notulen van de vergadering van 17 januari 1975
(nr. 6832 en 6832b)

De notulen worden vastgesteld na de wijzi-
gingen opgenomen in bijlage I.

2. Mededelingen

Geen onderwerpen.

5. Voorbereiding Energieraad van 13 februari 1975
(Conclusies van de coördinatiecommissie van 4
februari 1975)

Minister Lubbers deelt mede dat voor de richtlijn: gebruik aardolieprodukten in elektrische centrales, een oplossing is bereikt die weliswaar niet bevredigend maar wel toereikend is. Er wordt een richtlijn aangenomen, waarvan alle lidstaten reeds nu om verschillende redenen stellen dat zij hem niet al te serieus kunnen nemen.

De minister-president heeft bezwaar tegen de conclusie van de coördinatiecommissie inzake de ontwikkeling van nieuwe energiebronnen, volgens welke Nederland een afwachtende houding dient in te nemen. Het energieberaad van de Gemeenschap tendeert steeds meer naar een opschroeven van de prijzen, een afschermen van de markt en onafhankelijkheid ten aanzien van olie. Spreker vindt deze tendenzen die leiden tot een Europese autarkie onaanvaardbaar en zou zich daar reeds nu tegen willen verzetten. Minister Lubbers merkt op dat bij het nieuwe aanbod van energie zich in feite drie problemen voordoen. In de eerste plaats bestaat er bij de verdere ontwikkeling van kernenergie - de veiligheidsproblematiek terzijde gelaten - een financierings- en geen prijsprobleem. De kernenergie kan een geweldige bijdrage leveren aan de welvaart in de Gemeenschap. Er zal daarom een geweldige druk ontstaan om op Europees niveau iets aan dat financieringsprobleem te doen. Spreker is hiervan echter geen voorstander; dit moet een zaak blijven van de nationale elektriciteitsproduktiebedrijven en de regeringen. In de tweede plaats maakt de oliewinning in de Noordzee een zeker structureel prijsniveau noodzakelijk, waarbij spreker er wel voor voelt om daarbij uit te gaan van een exploitabele basis. Vanuit deze optie zou men vermoedelijk op een prijsniveau terecht komen dat 60% à 70% bedraagt van de huidige olieprijs. Het is bovendien niet onaantrekkelijk om een mechanisme in de Gemeenschap te hebben dat leidt tot een zekere stabilisering en in feite op een soort marktordening neerkomt. Ten slotte moet er research plaatsvinden ten aanzien van geheel nieuwe mogelijkheden, zoals moeilijk te vinden en te exploiteren fossiele lagen en alternatieve energiebronnen. Spreker vraagt zich af waarom men in het licht van het voorgaande niet bepaalde garanties zou mogen geven, omdat anders de afhankelijkheid van importen steeds groter wordt.

Een zekere terughoudendheid is echter gewenst, niet omdat die research niet belangrijk zou zijn, maar omdat deze enorme sommen geld zal verslinden.

De minister-president vindt dat het idee van structurele prijzen heel griezelige aspecten heeft. Door een structureel prijsniveau maakt men het mogelijk om niet-rendabele kerncentrales en (nog) niet rendabele olie- en aardgaslagen exploitabel te maken waardoor men aanbod gaat creëren. In feite herhaalt men op zo'n manier de grote fout van het communautaire landbouwbeleid, het scheppen van een kunstmatig hoog prijspeil, gepaard met het streven van de Gemeenschap naar autarkie. In wereldverband leidt dit tot distorsie van het gebruik van energiebronnen. Hoewel er op dit moment ook andere tendenzen bestaan, zou het uiteindelijke gevolg een ineenstorting van de olieprijs kunnen zijn, waarna de ontwikkeling van kernenergie stopgezet zou moeten worden als zijnde te duur.

Volgens minister Lubbers ligt de zaak nog moeilijker omdat de kostprijverschillen van olie geweldig groot zijn, variërend van 5% in Saoedi-Arabië tot 60% in de Noordzee. Spreker deelt in het algemeen wel de vrees van de minister-president, maar vindt het onjuist te stellen dat het marktmechanisme geen voldoende regelende werking zou hebben. In ieder geval zal deze kwestie nader bestudeerd en besproken moeten worden.

Minister Van der Stoel vindt dat de minister-president een te somber beeld geeft van de ontwikkeling in autarkische richting. Alleen de Verenigde Staten hebben hiertoe de mogelijkheid.

De minister-president is niet zozeer ongerust over de uit Nederland komende ideeën, maar over die van elders. Misschien zal het dan niet in de eerste plaats om autarkisme gaan, maar er ontstaat wel een situatie, waarin een waanzinnig gebruik wordt gemaakt van de wereldvoorraden. Spreker concludeert dat Economische Zaken voor de REZ en de ministerraad een nota zal opstellen over de Nederlandse visie op een energiemarktordening.

De raad besluit aldus en aanvaardt voor het overige de conclusies van de coördinatiecommissie.